

Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava
Slovenská republika, tel.: +421 908 004112, -4178, fax: +421 908 006715
IČO: 35 697 270, IČ DPH: SK2020310578, DIČ: 2020310578
Zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu
Bratislava III, oddiel: Sa, vložka č.: 1142/B.

VEREJNÁ KONZULTÁCIA

k možnosti obnovenia individuálnych práv na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz

Údaje o respondentovi

Názov / meno: Orange Slovensko, a.s.

Adresa: Metodova 8, 821 08 Bratislava

Kontaktná osoba: Peter Čapkovič

Štát: Slovenská republika

Tel.: +421 905 014 060

e-mail: peter.capkovic@orange.com

Úvod

Dňa 02.08.2024 Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) v súlade s § 48 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) zverejnil podľa § 17 zákona o elektronických komunikáciách na verejnú konzultáciu návrhy rozhodnutí o obnovení práv na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz.

Po preštudovaní zverejneného návrhu musíme oceniť prístup úradu k pripravovanému výberovému konaniu a spôsobu, akým plánuje zjednotiť platnosti individuálnych povolení v pásme 900 MHz s pásmami 800 a 2600 MHz. Zverejnený dokument predstavuje zásadný posun v prospech celého mobilného telekomunikačného prostredia ale najmä v prospech všetkých užívateľov mobilných služieb. A i keď dokument ako celok vnímame vysoko pozitívne máme za potrebu navrhnúť niekoľko zmien, ktoré veríme budú v prospech celkového výsledku.

V našich pripomienkach nižšie sa primárne budeme **venovať článku 4. Závazok národného roamingu**, kde máme za to, že niektoré znenia je potrebné preformulovať tak, aby neumožňovali iný, než jednoznačný výklad, resp. neboli príliš vágne a tým nejasné.

Ad 1. Frekvenčné pásmo 900 MHz

V prvom rade chceme upozorniť na významnú nezrovnalosť a to hneď v úvode dokumentu.

Úrad uvádza cit.:“ Úrad na základe výsledkov tejto verejnej konzultácie má v úmysle vydať iba **jedno individuálne povolenie na celé obdobie od 1.1.2026 do 31.12.2028**. Podmienky konzultované v tejto verejnej konzultácii budú platné od 8.9.2026 a budú jednotné pre všetkých držiteľov individuálnych povolení.“ V prípade, že má úrad v úmysle, aj s prihliadnutím na vyhodnotenie predchádzajúcej verejnej konzultácie k možnosti obnovenia individuálnych práv na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz zverejnenú dňa 03.05.2024, vydať práve jedno individuálne povolenie, toto nie je v súlade s konzultovanými návrhmi rozhodnutí o obnove práv v častiach Platnosť individuálneho povolenia, Záväzky, ktoré na seba prevzal držiteľ individuálneho povolenia v procese obnovy práv a v časti Podmienky splatnosti jednorazovej úhrady za pridelenie frekvencií. Tieto časti bude potrebné upraviť spôsobom, ktorý bude zodpovedať celkovej dobe, na ktorú bude individuálne povolenie obnovené.

Táto nezrovnalosť buď vyžaduje úpravu konzultovaného dokumentu v niektorých jeho častiach v zmysle vyššie uvedeného alebo ide jednoduchý preklep v dátume úpravou ktorého sa nezrovnalosť odstráni.

Ad 2. Podmienky v súčasných individuálnych povoleniach

V tejto časti konzultovaného dokumentu súhlasíme s postupom úradu obsolentné a neaktuálne podmienky z návrhov rozhodnutí o obnove práv vypustiť.

Ad 4. Závazok národného roamingu

Hneď v druhom odseku úrad vo zvýraznenej formulácii zaväzuje držiteľa individuálneho povolenia na používanie frekvencií k záväzku poskytnúť národný roaming – takáto je striktná forma výkladu uvedeného ustanovenia. Máme za to, že záväzok ad 4) je záväzkom predloženia návrhu zmluvy a rokovania v dobrej viere smerujúcom k uzavretiu zmluvy o národnom roamingu s každým oprávneným záujemcom práve tak, ako je formulované úradom nižšie. Z tohto dôvodu navrhujeme úpravu znenia úvodnej formulácie – viď časť príloha č. 1 týchto pripomienok.

Úrad ďalej ako oprávneného záujemcu definuje každý subjekt, ktorý je poskytovateľom verejných mobilných elektronických komunikačných služieb na základe individuálneho povolenia na používanie frekvencií, ktorý zároveň nie je držiteľom individuálneho povolenia používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz Uvedená definícia umožňuje aj extenzívny výklad toho, kto je poskytovateľom verejných mobilných elektronických služieb, preto navrhujeme pre odstránenie akýchkoľvek pochybností definíciu doplniť o povinnosť pokrytia obyvateľstva mobilnou elektronickou komunikačnou službou aspoň na úrovni 20% populácie Slovenskej republiky.

Vo viacerých častiach článku 4) úrad kladie ako kvalitatívnu podmienku záväzku národného roamingu účel, rozsah, kvalitu, skladbu služieb a geografické pokrytie poskytovaných služieb. Táto podmienka je navyše umocnená znením cit.:

“ Pokiaľ sa strany v zmluve o národnom roamingu výslovne nedohodnú inak, musí zmluva uzavretá na základe záväzku národného roamingu spĺňať aspoň nasledujúce podmienky:

- zmluva musí zabezpečiť, že účastníkom oprávneného záujemcu o národný roaming bude umožnený prístup k službám v rovnakom rozsahu, **v akom sú poskytované držiteľom individuálneho povolenia bez ohľadu na používanú technológiu; „**

V tomto bode nesúhlasíme s návrhom úradu o rozsahu poskytnutia národného roamingu bez ohľadu na používanú technológiu. Takýto návrh v sebe obsahuje hneď dva problematické aspekty a to

- Trhový a investičný
- Technologický

Trhový a investičný aspekt – Považujeme za nepochybné, že investície do technológie 5G na slovenskom trhu ešte len začínajú dosahovať svoje maximálne úrovne (čoho dôkazom je napr. aj zvyšujúca sa frekvencia zverejňovania narastajúceho 5G pokrytia jednotlivými operátormi) mnohé investície do 5G služieb s vyššou pridanou hodnotou, investície do tzv. SA „standalone“ architektúry a nových služieb, sú ešte stále len v procese plánovania a následnej realizácie. Každý na trhu ekonomicky sa správajúci subjekt vynakladá svoje investície v čase tak, aby mohol profitovať z ich včasného uskutočnenia (ideálne prvý na trhu) a tým získať trhovej výhody, ktorá vedie k efektívnejšej návratnosti takto vynaložených investícií. Vo vzťahu k 5G je potrebné si pripomenúť, že z veľkej časti k ich uskutočneniu sa zaviazali aj úspešní účastníci výberového konania na frekvenčné pásmo 700 MHz v roku v 2020. V prípade, že súčasťou záväzku národného roamingu bude aj poskytnutie služieb na báze

technológie 5G dôjde k výraznému zásahu do rozvoja investícií operátorov zo strany úradu a to k znehodnoteniu už vynaložených investícií, pretože bude odstránená výhoda včasnejšieho uvedenia nových služieb voči konkurenčným podnikom na trhu mobilných služieb. Navyše niektoré ďalšie investície budú v čase oddialené tak aby nedochádzalo k ich ešte väčšiemu znehodnoteniu. Takýto zásah považujeme za nesúladný s cieľmi zákona o elektronických komunikáciách, ktoré úrad má za povinnosť sledovať¹.

Technologický aspekt – naplnenie záväzku národného roamingu vrátane technológie 5G na individuálnej frekvencii 900 MHz môže byť navyše technicky nerealizovateľné z dôvodu komplexnosti architektúry 5G technológie a tiež z hľadiska podpory na strane koncových zariadení. Napr. pri 5G NSA režime koncové zariadenia nepodporujú funkčnosť primárnej (LTE) a sekundárnej (NR) bunky v rámci toho istého frekvenčného pásma a taktiež spolupráca 5G NSA medzi dvomi rôznymi sieťami je prakticky nerealizovateľná z hľadiska interoperability a implementácie. Vývoj ukazuje, že 5G NSA bude stále primárny režim v najbližších rokoch.

V zmysle vyššie uvedeného navrhujeme upraviť znenie záväzku tak, ako je uvedené v prílohe č. 1.

Ďalej uvedený záväzok držiteľa individuálneho povolenia na obmedzenie alebo prerušenie poskytovania národného roamingu len na dobu a rozsah, v ktorom nemôže poskytovať služby podľa tohto záväzku národného roamingu z dôvodu obmedzenia alebo ukončenia poskytovania služieb všetkým účastníkom nie je absolútne prijateľný bez rozšírenia o možnosť, kedy dôjde zo strany oprávneného záujemcu o hrubé porušenie zmluvy, na základe ktorej sa národný roaming poskytuje. V prípade hrubého porušenia zmluvy zo strany oprávneného záujemcu musí mať držiteľ možnosť poskytovanie služieb obmedziť alebo dokonca zastaviť. V opačnom prípade by došlo k absolútnemu zásahu do práv držiteľa a možnému zneužitiu zo strany oprávneného záujemcu, pričom nie je vylúčené, že by sa držiteľovi dovolanie sa svojich nárokov absolútne znemožnilo aj po uplynutí záväzku podľa článku 4). Túto úpravu považujeme za jednu z najzásadnejších a veríme, že jej absencia nebola v žiadnom prípade cieleňá zo strany úradu a nie je a nemôže byť vôľou úradu a už vôbec nie je možné ju zo strany úradu vyžadovať.

V neposlednom rade úrad žiadame o upresnenie formy prevzatia záväzku podľa tohto článku 4) tak, aby bolo jednoznačné definovať prípad, v ktorom by úrad bol oprávnený konštatovať jeho absenciu v žiadosti o obnovu práv a práva z tohto dôvodu neobnovil.

Záväzok národného roamingu podľa nášho poskytuje oprávnenému žiadateľovi neprimeranú výhodu tým, že nijako nelimituje koľkými držiteľmi individuálneho povolenia mu môže byť národný roaming na základe tohto záväzku poskytnutý. Poskytnutie národného roamingu viacerými držiteľmi by oprávnenému žiadateľovi umožnilo využívať tzv. cherry picking čím by mohol dosahovať kvalitatívne lepšie pokrytie sieťou ako držiteľia individuálnych povolení. Navrhujeme, aby oprávnený záujemca mal právo získať národný roaming na základe tohto záväzku práve od jedného držiteľa individuálneho povolenia.

¹ odsek 3 a 4 § 1 zákona o elektronických komunikáciách

Príloha č. 1

Závazky, ktoré na seba prevzal držiteľ individuálneho povolenia v procese obnovy práv podľa § 35 ods. 2 písm. k) ZEK

Držiteľ individuálneho povolenia na používanie frekvencií je povinný v dobrej viere rokovať s oprávneným záujemcom o uzavretí zmluvy o národnom roamingu alebo inej obdobnej zmluvy s rovnakým účelom, na základe ktorej sa poskytne národný roaming za podmienok stanovených v tomto bode o záväzku národného roamingu. Národným roamingom sa pre účely záväzku národného roamingu rozumie prístup k sieti poskytovanej s využitím frekvenčného spektra ktoré je predmetom tohto individuálneho povolenia.

Oprávnených záujemcom o národným roaming je poskytovateľ verejných mobilných elektronických komunikačných služieb na základe individuálneho povolenia na používanie frekvencií, a ktorý zároveň nie je držiteľom individuálneho povolenia používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz (ďalej len „oprávnený záujemca“) a zároveň jeho pokrytie obyvateľstva verejnými mobilnými komunikačnými službami dosahuje minimálne 20% populácie Slovenskej republiky.

Držiteľ individuálneho povolenia je povinný pri zohľadnení technických možností siete poskytnúť národný roaming, ktorý umožní oprávnenému záujemcovi poskytovanie nezávislých a celoplošných verejne dostupných služieb, a to v rozsahu, kvalite a s geografickým pokrytím územia a obyvateľstva celej SR, ktoré nie sú horšie ako rozsah, kvalita a geografické pokrytie územia a obyvateľstva SR služieb poskytovaných držiteľom individuálneho povolenia na technológiách s výnimkou 5G a novších, alebo v nižšom rozsahu, nižšej kvalite a s nižším geografickým pokrytím územia a obyvateľstva SR, pokiaľ sú služby takto požadované a dohodnuté s oprávneným záujemcom.

Držiteľ individuálneho povolenia za účelom plnenia záväzku národného roamingu nesmie obmedzovať účel, rozsah, kvalitu a skladbu služieb poskytovaných oprávneným záujemcom o národný roaming na všetkých technológiách s výnimkou 5G a novších, aby oprávnenému záujemcovi, ktorý je rovnako efektívny ako držiteľ individuálneho povolenia, bolo umožnené poskytovanie konkurencieschopných služieb za podobných podmienok ako má držiteľ individuálneho povolenia. V prípade, ak z objektívne preukázateľných kapacitných dôvodov nebude možné záväzok národného roamingu splniť na celom geografickom rozsahu siete držiteľa individuálneho povolenia, splní držiteľ záväzok národného roamingu ak sa zmluvné strany nedohodnú inak aspoň v dohodnutom geografickom rozsahu, v ktorom splneniu záväzku národného roamingu nebránia objektívne kapacitné obmedzenia.

Držiteľ individuálneho povolenia bezodkladne po obdržaní žiadosti o predloženie návrhu zmluvy o národnom roamingu začne a bude ďalej viesť v dobrej viere rokovania smerujúce k uzavretiu zmluvy o národnom roamingu s každým oprávneným záujemcom o národný roaming. Držiteľ individuálneho povolenia je oprávnený poskytovanie služieb na základe záväzku národného roamingu obmedziť alebo prerušiť v priebehu doby, na ktorú boli práva obnovené, a to len v rozsahu, v ktorom nemôže poskytovať služby podľa tohto záväzku národného roamingu z dôvodu obmedzenia alebo ukončenia poskytovania služieb všetkým

účastníkom alebo z dôvodu hrubého porušenia podmienok zmluvy, na základe ktorej sa národný roaming poskytuje.

Držiteľ individuálneho povolenia nebude žiadnemu oprávnenému záujemcovi klásť v procese rokovaní o uzavretí zmluvy o národnom roamingu žiadne právne, administratívne, ani iné prekážky a vyžadovať splnenie takých podmienok, ktoré nie sú pre proces uzavretia zmluvy o národnom roamingu nevyhnutné, ktoré nie sú nutné pre riadne poskytovanie verejne dostupných služieb prostredníctvom národného roamingu alebo ktoré nie sú bežné pre uzatváranie komerčnej zmluvy o národnom roamingu. Uzatvorenie NDA zmluvy o ochrane dôverných skutočností pred začatím rokovaní o uzatvorení zmluvy, na základe ktorej sa má národný roaming poskytovať sa za prekážku ani neštandardnú požiadavku nepovažuje.

Cena za poskytovanie národného roamingu na základe tohto záväzku národného roamingu bude stanovená držiteľom individuálneho povolenia v súlade s trhovými, konkurenčnými a nediskriminačnými podmienkami.

Pokiaľ sa strany v zmluve o národnom roamingu výslovne nedohodnú inak, musí zmluva uzavretá na základe prevzatého záväzku národného roamingu spĺňať aspoň nasledujúce podmienky:

- zmluva musí zabezpečiť, že účastníkom oprávneného záujemcu o národný roaming bude umožnený prístup k službám v rovnakom rozsahu, v akom sú poskytované držiteľom individuálneho povolenia;
- zmluva nesmie obsahovať také sankcie, ktoré sú nad rámec rozsahu a výšky sankcií obvykle uplatňovaných vo veľkoobchodných vzťahoch na trhu elektronických komunikácií a to vrátane sankcií za nedodržanie plánu prevádzky nad rámec rozsahu a výšky sankcií obvykle uplatňovaných vo veľkoobchodných vzťahoch na trhu elektronických komunikácií;
- zmluva musí byť uzavretá s dobou účinnosti minimálne pokrývajúcou obdobie do konca platnosti tohto individuálneho povolenia, pokiaľ oprávnený záujemca o národný roaming nepožiadá o kratšiu dobu.

Držiteľ individuálneho povolenia bude preukázateľne informovať Úrad o každej žiadosti oprávneného záujemcu a o každej uzatvorenej zmluve o národnom roamingu, prípadne na požiadanie Úradu o stave alebo výsledku rokovaní o národnom roamingu, a to do 15 kalendárnych dní od rozhodnej skutočnosti. Týmto záväzkom nie sú dotknuté iné informačné povinnosti podnikov.

V prípade, že oprávnený záujemca preukázateľne dospeje k dohode o poskytovaní národného roamingu s iným držiteľom individuálneho povolenia na základe tohto záväzku, je držiteľ individuálneho povolenia oprávnený ukončiť všetky prebiehajúce rokovania.

V Bratislave, *12. 09. 2024*

Martin Mosný
riaditeľ úseku stratégie, právneho a
wholesale,
na základe poverenia

